

Boerentoren staat tot eind dit jaar in de steigers

De restauratie van de gevel van de KBC-toren in Antwerpen startte vorige maand. In de achterliggende staalstructuur van de toren is in de loop der jaren corrosie ontstaan. De aannemer brengt daarom een actieve kathodische bescherming aan om verdere corrosie tegen te gaan. Daarnaast ondergaat de gevelbekleding een grondige opknapbeurt waardoor het sinds 1981 beschermde monument nog meer uitstraling krijgt.

De KBC-Toren in Antwerpen, beter bekend als de Boerentoren, was met zijn 87,5 m één van de eerste Europese wolkenkrabbers en een icoon van art deco. De bouw van de toren werd in 1931 voltooid. Later werden de panoramazaal en het KBC-logo nog bovenop de toren geplaatst, waardoor die 95,75 m hoog werd.

De architecten gebruikten een bouwtechniek die ook in vele Amerikaanse wolkenkrabbers terugkomt, zoals o.a. The Empire State Building. Die techniek gebruikt staalstructuren waarrond het gebouw wordt opgetrokken. Door vocht dat geleidelijk indringt langs de buitengevels heeft die staalstructuur na meer dan 80 jaar op een aantal plaatsen te kampen met corrosie. De staalstructuur zelf kan uiteraard niet vervangen worden. Daarom brengt de aannemer actieve kathodische bescherming (ook gekend als impressed current cathodic protection, iccp) aan via de buitenmuren. Concreet betekent dit dat in verschillende voegen keramische titanium-anodes (Ebonex van Fortius) geplaatst worden, waarmee de staalstructuur continu onder zeer lichte elektrische stroom zal staan. Deze techniek gaat op duurzame en blijvende wijze zowel de gevolgen als de verdere ontwikkeling van roestvorming tegen en garandeert een stabiele materiaalstructuur van het stalen gebinte.

Wereldwijd maken aannemers al langer gebruik van iccp voor de restauratie van gebouwen met staalstructuur, op scheepswerven of voor het onderhoud van pijpleidingen. Deze techniek wordt voor het eerst in België toegepast bij de grootschalige restauratie van een gebouw met een staalstructuur en bekleed met natuursteen.

In totaal worden 7.000 Ebonex-anodes geplaatst, die samen op één jaar niet meer elektriciteit zullen gebruiken dan een gewone pc. Ook kiest de bouwheer ervoor gelijktijdig een algemene, lichte gevelreiniging uit te voeren voor het homogene uitzicht van de toren. Verschillende gevelstenen liepen schade op door de achterliggende corrosie. Die stenen worden vervangen of hersteld. De gevelreiniging omvat voorts een moswerende behandeling, betonherstelling, nieuwe raamkitting waar nodig, controle van de loodbekledingen, vervanging van de pvc-afvoerbuizen door zinken exemplaren, een reiniging en nazicht van de daken en de terrassen, en een roestwerende behandeling en schilderbeurt voor twee van de ijzeren trappen.

De werken verlopen in vier fases (per gevelzijde van het gebouw) tot eind dit jaar.

Bouwheer KBC heeft gekozen voor een samenwerking met de firma Verstraete & Vanhecke nv uit Wilrijk. De firma is gespecialiseerd in renovatie- en restauratiewerken. Het bedrijf deed eerder de restauratie van het Centraal Station in Antwerpen, het Brusselse beursgebouw en het stadhuis van Gent. Verstraete & Vanhecke zal voor de kathodische bescherming samenwerken met de gespecialiseerde Nederlandse firma Vogel KB. De anodes worden geleverd door For-

tius uit Diest. De kathodische bescherming van Fortius werd ook al gebruikt voor het viaduct van Vilvoorde, de tanks voor de haaien in de dierentuin van Antwerpen, de James Ensorgalerij en Formentor in Oostende en verschillende appartementsgebouwen aan de kust. De steigers worden geplaatst door Kaefer België uit Sint-Niklaas.

Het dossier voor de werken werd opgesteld door Steenmeijer Architects uit Antwerpen dat al 30 jaar gespecia-

liseerd is in de conservatie, restauratie en herbestemming van monumentale en waardevolle gebouwen. Steenmeijer werkte het ontwerp samen uit met Triconsult uit Lummen, een spin-off van de KU Leuven die gespecialiseerd is in het onderzoek van de standzekerheid, het versterken en de consolidatie van gebouwen en structuren, ontwerp voor kathodische bescherming, alsook de studie, het onderzoek en de ontwikkeling van materialen en componenten.

Het station wordt opnieuw de spil van de ganse stationsomgeving.

Restauratie stationsgebouw Leuven voltooid

De restauratie van de monumentale stationshal van Leuven en de voormalige wachtzalen is voltooid. Sinds begin deze week kunnen de reizigers opnieuw terecht aan de loketten en zien ze het resultaat van een restauratieproject dat drie jaar duurde en ruim 10 miljoen € heeft gekost. De neoklassieke stationsgevel aan het perron werd eveneens in zijn oorspronkelijke pracht hersteld. In juni worden ook extra diensten en winkels geopend in het gerestaureerde complex. De meeste mensen hebben het originele stationsgebouw nooit gekend of kunnen zich amper herinneren hoe het eruit zag.

De loketten kregen weer hun originele plaats in de centrale inkomhal. Via de twee zijvleugels kunnen de reizigers vlot naar de perrons. In de zijvleugel kant Tienen werd een speciaal loket voor rolstoelreizigers gecreëerd. In dat gedeelte openen weldra een krantenwinkel en een horecazaak. Aan de kant Brussel zal in het prachtige erfgoeddecor een eigentijdse opvolger van het vroegere buffet worden ingepast.

Leuven is met ongeveer 30.000 instappende reizigers per dag één van de belangrijkste stations van Vlaanderen. Met deze renovatie wordt het stationsgebouw als het ware een levend monument.

Nu de loketten weer in gebruik zijn, worden weldra de tijdelijke containers weggehaald op het Martelarenplein. Het station wordt dan opnieuw de spil van de ganse stationsomgeving. Eind april zal

het station officieel en feestelijk worden geopend voor het publiek.

Interieur

Het onderzoek naar het te restaureren interieur gebeurde door Examino cvba uit Lovendegem, waarvan de activiteiten inmiddels overgenomen zijn door Vandenberg-Lauwers bvba uit dezelfde gemeente. De uitvoering van alle bouw- en renovatiewerkzaamheden was in handen van aannemer Denys nv uit Wondelgem. De restauratie begon in de tweede helft van 2010 met de binnenkant van het stationsgebouw en de gevel aan de kant van de sporen.

De Tweede Wereldoorlog had de oorspronkelijke perronoverkapping zwaar beschadigd en het schrijnwerk aan alle gevels was aan vervanging toe. De neoklassieke buitengevel aan de kant van de sporen onderging doorheen de